

20 Ιουλίου 2016

Δείγματα γραφής του Γέροντος Ιωσήφ

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

image not found or type unknown



[Συνέχεια προηγούμενου άρθρου: <http://www.pemptousia.gr/2016/06/o-orthodoxos-isichasmos-epilogos/>]



Σε όλη αυτή την ταπεινή εργασία για τον Όσιο Γέροντα παραθέσαμε πολλά χωρία από τις Επιστολές του και πιστεύουμε ότι οι αναγνώστες έχουν ήδη σχηματίσει μία εικόνα του ύφους και του θεοχαρίττου λόγου του Γέροντος.

Θεωρήσαμε ακόμη καλό να δημοσιεύσουμε μερικά εκτενέστερα αποσπάσματά τους για να χαρούν οι αναγνώστες τον βαθύ και κατανυκτικό λόγο του Γέροντος, τον

πλήρη μυστηρίων και αποκαλύψεων, να θαυμάσουν και να ωφεληθούν. Πρόκειται για αποσπάσματα Επιστολών του που περιλαμβάνονται στο βιβλίο του Γέροντος Ιωσήφ Βατοπαιδινού: «Θείας Χάριτος Εμπειρίες...».

Η πρώτη έχει τον αριθμό 13, δημοσιεύεται στις σελίδες 169-172 και απευθύνεται προς την Μοναχή Βρυαίνη που ήταν ανηψιά του Γέροντος Ιωσήφ (θυγατέρα της αδελφής του Εργίνης, συζύγου Μιλτιάδου Μπατιστάτου). Ο Γέροντας αγαπούσε ιδιαίτερα την αδελφή του Εργίνα και την ανηψιά του, Μοναχή Βρυαίνη.

Μελετώντας τα αποσπάσματα από την επιστολή αυτή, στεκόμαστε με ιδιαίτερο θαυμασμό μπροστά στην μεγάλη ευλάβεια του π. Ιωσήφ προς το Πανάγιο πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου. Την θεωρεί πρόσωπό του οικείο και Την αποκαλεί με μεγάλη τρυφερότητα και θάρρος «γλυκειά Μανούλα». Κυριολεκτικά ζούσε αναπνέοντας και προφέροντας το άγιο όνομα της Παναγίας μας.

Ιδιαίτερα εντυπωσιακό είναι το ότι ο Όσιος Γέροντας τονίζει την βαθειά θεολογική αλήθεια ότι μπορούμε να κοινωνούμε το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου μας χάρις στην Παναγία μας. Εκείνη στάθηκε άξια να δώσει την σάρκα της στον Υιό και Λόγο του Θεού και έτσι στο ένα και μοναδικό Πρόσωπο του Χριστού μας ενώθηκαν η θεία με την ανθρώπινη φύση ατρέπτως, ασυγχύτως, αναλλοιώτως, αδιαιρέτως και αχωρίστως.



Το αχωρίστως σημαίνει ότι ο σαρκωθείς Υιός του Θεού δεν θα αποχωρισθεί ποτέ την ανθρώπινη φύση που προσέλαβε από την Υπεραγία Θεοτόκο. Έτσι οι άνθρωποι έχουν την δυνατότητα μεταλαμβάνοντας τα Άχραντα Μυστήρια να ενώνονται μαζί

Του στον βαθμό που επιτρέπει η δεκτικότητα του καθενός. Ο Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής μας εξηγεί με σαφήνεια: «Εκείνος που παρακαλεί να του δοθεί αυτός ο επιούσιος άρτος, δεν τον δέχεται πάντως όλον, καθώς είναι αυτός ο άρτος, αλλά ανάλογα με την δεκτικότητά του έκαστος. Ο Άρτος της ζωής, σαν φιλόανθρωπος, δίνει σε όλους τους αιτούντας, αλλά όχι εξ ίσου σε όλους. Αλλά σ' αυτούς που δημιούργησαν μεγάλα έργα, δίνει πολύ, σ' αυτούς που έκαμαν μικρότερα, ολιγώτερο. Σε έκαστο λοιπόν δίνεται καθώς μπορεί να δεχθεί η κατάσταση του νου του».[124]

Όποιος κοινωνεί έχοντας τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, αξιώνεται να έχει μέσα του τον σαρκωθέντα Υιό του Θεού. Πως γίνεται αυτό; Κατά τρόπο που μόνο ο Θεός γνωρίζει. Και ενώ μόνο ο Υιός σαρκώθηκε, αυτός που μεταλαμβάνει μαζί με τον Υιό παίρνει μέσα του και τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα, αφού τα Τρία Πρόσωπα της Τριαδικής Θεότητας έχουν κοινή Θεία Ουσία και δεν χωρίζονται μεταξύ τους.

Ο Γέροντας Ιωσήφ, διαθέτοντας την εμπειρία της θεώσεως, έχει την δυνατότητα να προσεγγίζει περισσότερο από εμάς το μυστήριο της ενώσεως του Θεού με τον άνθρωπο. Γνωρίζει ότι αυτό είναι δωρεά της Χάριτος του Θεού και γίνεται με τρόπο ακατάληπτο, που υπερβαίνει τις δικές μας δυνατότητες. Προς αποφυγήν οποιασδήποτε παρανοήσεως χρησιμοποιεί πολύ σωστά τον όρο «ανουσίως».

Αυτό σημαίνει ότι αυτός που κοινωνεί δεν μεταλαμβάνει την άκτιστη Ουσία του Θεού, αφού η Θεία Ουσία είναι άγνωστη και αμέθεκτη τόσο στον άνθρωπο όσο και στα υπόλοιπα κτίσματα του Θεού. Την ουσία τους γνωρίζουν μόνο τα τρία Πρόσωπα της Αγίας Τριάδος, όπως εμείς γνωρίζουμε το σώμα μας. Ο άνθρωπος μετέχει μόνο της ακτίστου θεοποιού ενεργείας του Θεού.

Ο πιστός που κατορθώνει να ελευθερωθεί από τα πάθη του με τον προσωπικό του αγώνα (άσκηση) και την συνέργια της Χάριτος του Θεού, φθάνει στον φωτισμό του νου. Με την Θεία Κοινωνία ο φωτισμένος νους και όλη η ανθρώπινη ύπαρξη ενώνεται με τον Θεό. Τότε η μετάληψη του Σώματος και του Αίματος του Χριστού γίνεται γι' αυτόν φάρμακο σωτηρίας, τον οδηγεί στην θέωση και τον καθιστά θεό κατά Χάριν.

Καλύτερα όμως ας δούμε τις αλήθειες αυτές μέσα από τα θαυμάσια και θεοχαρίτιστα λόγια του π. Ιωσήφ:

[...]

Ακούσατε μου λοιπόν, ενωτίσασθέ μου τους λόγους, ότι μέλλω ειπείν εις υμάς όντως φοβερόν και απόκρυφον και της οικονομίας του Θεού το μέγα Μυστήριο. Ου φθονώ την ωφέλειαν, ου κρύπτω ο οίδα ως ο κρύψας το τάλαντον, ου δειλιώ

τας απειλίας των δαιμόνων όπου ωρύνονται κατ' εμού εμφανίζοντος τοιαύτα μυστήρια, αλλ' ελπίζω εις τας ευχάς σας.

Ελάτε λοιπόν πάσαι ομού κατά τάξιν. Καθάρατε στόματα δι' αληθείας, αγνίσατε σώματα διά νηστείας και αγιάσατε πνεύματα διά προσευχής. Γίνετε νήπια σώματα και ηγεμονικά πνεύματα. Πτεροφυήσατε και από σκώληκες γίνετε πεταλούδες. Μηδέν γήινον αφήσετε εις τον νουν σας. Πετασθήτε πλησίον μου, καγώ υμών προπορεύομαι. Μέλλει γάρ να διέλθωμεν τον αιθέρα! Μή φοβήσθε ποσώς, καγώ πολλάκις ανήλθον και γινώσκω τον δρόμον. Ακολουθήτε λοιπόν, δορκάδες του Ιησού μου κατόπιν η μία την άλλην. Αφήσατε τον νούν σας ελεύθερον να φαντασθή τα ουράνια και ιδού μας ανοίγεται η θύρα του Παραδείσου!

Ένθεν κακείθεν οι Άγγελοι παραστέκονται, Χερουβίμ και Σεραφίμ· Εξαπτέρυγα περιίπτανται δεξιά και αριστερά· αδαμάντινα τείχη· μυρίπνοα άνθη χρυσοφαή ευωδιάζουν τα πέριξ, ένθα στρουθία διάφορα μυριόχρωμα μελιρίζουν διάφορα τερερίσματα και τον νούν μας από θεωρίας εις θεωρίαν ανάγουν. Το έδαφος ωσει χιών λευκόν και μέσον αυτού της Ανάσσης ημών και Παναχράντου Μητρός το μέγα παλάτιον!

Τρεχάτε, λοιπόν, διότι εμάς περιμένει η γλυκειά μας Μανούλα! Μη προσέχετε εις τους Αγγέλους, διότι γέγραπται «μήτε οι Άγγελοι να μας χωρίσουν εκ της αγάπης του Ιησού»[125].

Και ιδού, ο καλός θυρωρός μας ανοίγει, ο πυρίμορφος Άγγελος και η γλυκειά μας Μανούλα, ωσει χιών λευκή, εγείρεται και μας κάμνει υποδοχήν.

Ω γλυκειά μας Μανούλα, ω φως της ψυχής μας, ω αγάπη ανόθευτος, ω ζωή της ψυχής μας! Με το όνομά Σου στο στόμα να ξεψυχίσωμεν, με ένα γλυκύτατον φίλημα να μας παραλάβης και εις τους κόλπους Σου να υποδεχθής. Ω μάννα, μέλι και νέκταρ γλυκύτατον, ω ευωδία και μυρίπνοον άρωμα!

Πέσατε, λοιπόν, χάμω και ασπασθήτε την γλυκειά μας Μανούλα — πόδας και χείρας — και λάβετε ευωδιαν άρρητον από Αγίαν Παρθένον. Μή διστάζετε, ότι Αυτή μόνη τον τρόπον μοί edίδαξε και την παρρησίαν και αγάπην μοί έδειξε και μου έδωσε.

Φράσον εις ημάς, γλυκειά μας Μανούλα, το μυστήριον της απορρήτου οικονομίας Σου και της μετά Σου και ημών συγγενείας. Εσύ, Μανούλα γλυκυτάτη, όπου βαστάζεις διαπαντός το γλυκύτατον Βρέφος στην αγκαλιά Σου - Εκείνο όπου βαστάζει τα πάντα διά του νεύματος, το Μικρουλάκι δι' ημάς εν χρόνω και Άχρονον και Παλαιών Ημερών — ειπέ εις ημάς με το μυρίπνοον στοματάκι Σου αυτά, όπου «ου δύνανται Άγγελοι παρακύψαι»[126], τα οποία ημείς ηξιώθημεν.

Και ακούσατε, αδελφές μου ηγαπημένες, και πάλιν: Οπόταν τελήται η θεία Μυσταγωγία, δίδει η γλυκειά μας Μανούλα το Βρέφος, και θύεται δι' ημάς, και οπόταν ημείς κοινωνούμεν αξίως διά προηγησαμένης νηστείας, διά προαιρετικής αγρυπνίας, διά κατανυκτικής προσευχής, εσθίομεν το Σώμα του Ιησού και το Αίμα αυτό που έλαβεν από το Πανάχραντο Αίμα της Παναγίας. Επίσης, το Σώμα του Κυρίου εσθίοντες, θηλάζομεν συνεχώς το γάλα της Παναγίας, οπότε τι γίνεται εις ημάς; Γινόμεθα γνήσια τέκνα της Παναγίας και αδελφοί του Χριστού και κατά Χάριν υιοί και τέκνα Θεού. Και οπόταν ημείς τον Χριστόν περιέχομεν απορρήτως εις την ψυχήν και εις το σώμα, «ανουσίως» - επειδή είναι συν Πατρί αδιαίρετος — και τον Πατέρα συνέχομεν ομού και το Άγιον Πνεύμα.

Αυτή είναι η υπερφουεστάτη συγγένεια, όπου από την Παναγία και γλυκειά μας Μανούλα ελάβομεν. Βλέπετε οποίας δωρεάς μας ηξίωσεν η γλυκειά μας Μανούλα; Βλέπετε πόσον χρεωστούμεν να αγαπώμεν Αυτήν;

Δι' αυτό πρέπει αδιαλείπτως ως βρέφη να προσεγγίζωμεν και συχνά τον θείον μαστόν Της να λαμβάνωμεν να θηλάζωμεν ως άκακα τέκνα Της. Εις κάθε φοράν όπου μέλλει να κοινωνήσωμεν νοερώς να λαμβάνωμεν τον μαστόν να θηλάζωμεν και ο γλυκύς Ιησούς ο μικρούλης εις την αγκάλην Της, υποχωρεί και μας δίδει την άδειαν. Δεν ζηλοτυπεί εις την άφθονον διανομήν της Μανούλας Του, αλλά χαίρεται και μας προσκαλεί:

Τυλιχθήτε ως βρέφη εις το φόρεμα της Μανούλας μας και πληρωθήτε αγνείας από θείον σώμα παρθενικόν ευωδιάσατε απ' Αυτήν. Δεν είδα εγώ άλλον τι όπου τόσον να αρέση η Παναγία ως την αγνείαν, και όποιος θέλει να αποκτήση την πολλήν Της αγάπην, ας φροντίζη να καθαρεύη και διαρκώς θα τον περιθάλη στους κόλπους Της και κάθε ουράνιον θα του δίδη.

[...]

Αναδημοσιεύουμε ακόμη ολόκληρη άλλη μία Επιστολή του Γέροντος Ιωσήφ, η οποία έχει τον αριθμό 17 και βρίσκεται στο ίδιο βιβλίο στη σελ. 182.

Προς Μοναχή Βρυαΐνη,
Ιερά Μονή Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης
Καλογραιών Καλαμάτας.
Άγιον Όρος, τη 15/3/1959

Τέκνον μου αγαπητόν και ευλογημένον,

Βρυαΐνη, σπλάχνα μου θεία και ιερά,

Εύχομαι να είσαι καλά.

Έλαβον την επιστολήν σου και είδον και εχάρην όπου εύχεςαι να γίνω καλά.

Παιδάκι μου μικρότερο, με επεσκέφθη ο καλός μας Θεός — διότι με αγαπάει — με μίαν πολύ βαρείαν ασθένειαν, βρογχο — υπερ — πνευμονίαν. Με ξενυκτούσαν ότι θα έφευγα, έκλαιγαν τα παιδάκια μου, αλλά δεν ήλθεν η ώρα. Εκατόν είκοσι ενέσεις μου έκαμαν. Τέλος πάλιν εγύρισα. Έχω φοβερά δύσπνοια, όπου αν μία μέρα δεν πάρω φάρμακο να πέση, κινδυνεύω να σκάσω.

Τώρα είμεθα καλύτερα και επιάσαμε πάλιν να γράφωμεν εις τους αδελφούς. Λοιπόν, είδες ότι η Χάρις αρχίζει να σε επισκέπτεται, και όσον δύνασαι βιάζου να λες την ευχήν, και θα ιδής ότι πολλήν ωφέλεια θα σου γίνη εις την ψυχήν σου.

Η δύναμις όλη της ψυχής είναι η προσευχή. Και καθώς το σώμα ενδυναμώνει με τας τροφάς και τα διάφορα καρυκεύματα όπου του κάνομε, έτσι και η ψυχή μας θέλει πρώτον την ευχή, ανάγνωσιν, λόγον προφορικόν, παράδειγμα να βλέπη, και έτσι ολίγον κατ' ολίγον εξυπνάει. Διότι, αν την αφήσης, κοιμάται, την κυριεύει η λήθη, η αναισθησία· θέλει ξανέμισμα, όπως κάνομεν, όταν φυσάμε να ανάψωμεν την φωτιά. Τα παραδείγματα είναι τα φυσήματα, όπου πέφτει η στάκτη που είναι η λήθη, και ανάβουν τα κάρβουνα όπου γεννούν την θερμότητα. Έτσι φεύγει η αναισθησία, όπου γεννάει την πλάνη και νομίζει ο άνθρωπος ότι είναι καλά, χωρίς να είναι καλά.

Λοιπόν εσύ, μικρό μου παιδάκι, τώρα όπου έχεις καιρόν, κλάψε διά να χαρής, πένθησε, φώναξε, αγκάλιαζε την εικόνα της Παναγίας, όπως αγκαλιάζεις την μανούλα σου, και ωσάν μικρό φώναζέ την Μάνα, Μανούλα μου, βοήθησέ με, δός μου ό,τι γνωρίζεις ωφέλιμο διά την ψυχή μου. Και λέγε της πολλά λόγια και θα εξαντλής Χάριν παρήγορον κάθε φορά όπου θα την παρακαλής· θα αποκτήσης αγάπην.

Αυτή θα σου χαρίση και την ευχήν, αυτή θα ανάψη φλόγα και έρωτα εις τον Χριστόν, διότι μεσιτεύει εις τον Υιόν της, και όλας τας αιτήσεις της της κάμνει, διότι είναι Μανούλα Του και δεν της χαλάει το θέλημα. Λοιπόν, ό,τι θέλεις, απ' αυτήν να ζήτας, ωσάν μικρό παιδάκι όπου ζητάει απ' την μάνα του και κυλιέται στα φουστάνια της, την φιλάει, την αγκαλιάζει, την γεμίζει δάκρυα.

Κάνε αυτό όπως σου γράφω, και εντός ολίγου θα ιδής πόσην αγάπη θα εύρης από την γλυκειά μας Μανουλα. Με πολλήν απλότητα να πορεύεσαι, διά να βρής ψυχής καθαρότητα· η απλότης είναι της ψυχής ευτυχία μεγάλη. Διάβασε της Παναγίας τα θαύματα εις την Αμαρτωλών Σωτηρία, διά να σου γίνη αγάπη, ότι κεφάλαιον πάντων η αγάπη. Και εγώ, αφού πάλιν γύρισα, σε προσεύχομαι να σε δυναμώση ο Κύριος και η Παναγία.

Διατελώ ευχόμενος

Γεροντάκος Ιωσήφ.

Παραπομπές:

124. Αγ Μαξίμου του Ομολογητού: Τα 400 κεφάλαια περί αγάπης και ερμηνεία του Πάτερ ημών, Μετάφρασις —εισαγωγή— σχόλια Θεοκλήτου Μονάχου Διονυσιάτου, Β' έκδοσις, «Ορθόδοξος Κυψέλη», Θεσσαλονίκη 1978, σελ. 159.

125. Βλ. Ρωμ. 8,39.

126. Βλ. Α' Πέτ. 1,12.

Πηγή: Πρωτ. Γεωργίου Τριανταφύλλου, **Ο Άγιος Γέροντας Ιωσήφ ο Ησυχαστής, Ο Νηπτικός Πατήρ και Διδάσκαλος (Ταπεινή αναφορά στη ζωή και στο έργο του)**, εκδόσεις Ιερού Ησυχαστηρίου Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης Θαψάνων Πάρου